

TREFOLDIGHET

NYTT FRA KIRKEN I SENTRUM

04-2020

Tema: Fellesskap

KUNSTEN Å LEVE I
FELLESSKAP

Av: Jorunn Raddum

Side 3

JULEFEIRING I EN
SPESIELL TID

Av: Eckhard Graune

Side 6

PLAST OG HÅP

Av: Åsmund Aarvik

Side 14

Det vil bli bra igjen!

Optimismen har preget den siste tidens meldinger - bare vi holder ut litt til, så blir alt bra igjen: Nå kommer vaksinen!! Bare vi kommer oss gjennom jula! Det er nesten som vi er i mørke natta på markene utenfor Betlehem for et par tusen år siden. Våre myndigheter, personifisert ved Bent Høie, varsler om at de har sett et lys! Det har skjedd noe som skal frelse oss alle! Vaksinen kommer! Hold oppe håpet!

Vi er som folk, sammen med en hel verden, en del av et fellesskap! Vi lider sammen, vi venter med lengsel på å bli fri fra lenkene som dette lille viruset som ingen kan se, holder oss bundne i!

Ved Betlehem sang englene, og forkynte et budskap om et nytt fellesskap - Gud og menneske sammen!

Vi har sett det i dette året, når vi blir frarøvet fellesskap, når vi må holde avstand, så berører det oss alle på så mange måter.

Håpet er: Det vil bli bra igjen! Det som er ødelagt vil bli satt i stand. I dette nummer er fokuset vårt på fellesskap. I vår vei gjennom livet, fra vugge til grav, er vi prisgitt hverandre! Dåpen er inngangen til fellesskapet med Gud - dette fellesskapet som startet i en krybbe i Betlehem. Gjennom livet møter vi mange situasjoner i samspill og fellesskap med andre mennesker. Av og til er vi sterke, ofte er vi svake - uansett så er vi nakne skapninger og vi vet aldri når den vi møter er sårbar og på let etter noe.

Mange av våre fellesskap i dag er ikke fysiske, men virtuelle, fellesskap i sosiale medier, Facebook, Instagram, Twitter, TikTok, Jodl osv. Her kan man være seg selv, eller man kan være en annen, man vet aldri for sikkert hvem man er i fellesskap. Halvparten av alle unge mellom 15 og 25 år innrømmer at de har sendt anonyme meldinger på sosiale medier. Sladder og falske rykter på nett har blitt et stort samfunnsproblem.

La oss ta med oss tipset fra Eva Dønnestad: *"Det er i hvert enkelt menneskemøte (også på sosiale medier) som viser hvem vi er og hvem vi lar den andre få være sammen med oss".* Du betyr noe for alle du møter - skap gode fellesskap! Har du overskudd, materielt eller sosialt, del av ditt med andre - inkluder og inviter!

Det blir bra igjen, kanskje det blir bedre enn før, slik det vil bli når Gud skaper det endelige fellesskapet med oss!

God jul!

KIRKE-KONTORET

Besøksadresse:

Friergangen 2 (Kirkebasaren)

Postadresse:

P.b. 99, 4801 Arendal
Kirkekontorets sentralbord:
tlf. 37 01 35 80

Sokneprest:

Eckhard Graune
mob. 400 44 153
eckhard.graune@
agderkirken.no

Menighetspedagog:

Åsmund Aarvik
tlf. 37 01 35 90
aasmund.aarvik@agderkirken.no

Kantor:

Tim Harry Blomberg
mob. 476 18 744
tim.harry.blomberg@
agderkirken.no

Kirketjener:

Arild Hansen
mob. 908 83 984

Menighetssekretær:

Nina Nysæter
tlf. 37 01 35 89
nina.nysaeter@agderkirken.no

Prost:

Jorunn Raddum
mob. 934 17 962
jorunn.raddum@
agderkirken.no

Kirkeverge:

Arnold Lundvall
arnold.lundvall@agderkirken.no
mob. 918 17 977

Menighetsrådets leder:

Karin Thorsen
mob. 918 13 355
karintho@yahoo.no

**www.trefoldighet.
menighet.no**

Kunsten å leve - i fellesskap

”Kunsten å leve” heter en bok som Jan Vincent Johansen har skrevet. Han har vært administrerende direktør ved Radiumhospitalet i mange år, men er også kjent som forfatter og kunstner. I boka reflekterer han over livet; både det gode liv, og det som er vanskelig. Han skriver: *”Kunsten å leve – den virkelige kunsten – består ikke i å skaffe seg noe å leve av – men noe å leve for. Og det består i å bruke dagen i dag.”*

Det er jo litt sånn Carpe Diem tankegang – grip dagen. Vi har vel alle hatt våre runder med dagen i dag som det egentlige livet, og kanskje også sunget noen vers av *”Hver dag er en sjelden gave”*. Klokt nok. Men vanskelig.

Egentlig er det litt tankevekkende at det å leve kan betraktes som en ”kunst”. Vi har jo fått et liv å leve alle sammen – vi må leve våre egne dager, hver og en. Men alle som lever vet vel også at det ikke alltid er enkelt. Det kan bli komplisert på så mange måter: Av tilfeldigheter som vi ikke rår over. Koronatiden har vel vist oss nettopp det. Av veivalg vi gjør som ikke fører frem. Av konflikter som oppstår mellom oss, som vi ikke vet hvordan vi skal løse. Av sykdom, som gjør livet tungt. Og av sorgen over å miste noen.

Når vi nå går inn i juletiden, er det nesten som om alle ting forstørres. *«Nå åpner savnet sine øde vidder,»* som Svein Ellingsen sier det.

Hvordan kan vi leve et godt liv, ikke bare når alt er greit, men

også når ting er vanskelige? Det handler om å skaffe seg noe å leve FOR, sier Johansen. Ja. Hva er det meningsfylt å leve for? Hva gjør at jeg vil stå opp om morgenen? Det handler om mennesker – noen å være sammen med. Det kan handle om arbeidsoppgaver, eller gjøremål som vi gleder oss til? Kanskje har vi et mål der fremme, som vi strekker oss etter. Mål gir mening. Men så kan det også være dager da man lurere på hva man skal leve for. Hva som er meningen. Hva er der som er så Carpe Diem med denne dagen?

Da er det at Gud kommer mot oss med sin mening. En større mening. En vilje som står over vår vilje. Med krefter til den nye dagen. Gud vil gi oss noe å leve FOR, slik det står skrevet i Romerbrevet: *«Om vi lever, så lever vi FOR Herren, og om vi dør, så dør vi FOR Herren. Enten vi da lever eller dør, hører vi Herren til.»*

Vi lever ikke bare for oss selv. Vi hører Herren til! Kunsten med livet; det er ikke å få til de gode dagene. Jeg vil snu det rundt og si at det er vi som er kunsten! Vi er Guds kunstverk; skapt slik vi er, unike, flotte, på hver vår måte. Vi trenger ikke finne på noe nytt, for å bli elsket av Gud. Det holder å være den vi er. Det ligger det dyp mening i.

-Og så vil han at vi skal se hverandre på samme vis: Som unike, flotte, på hver vår måte. Ta vare på hverandre. Gi hverandre FELLESSKAP. Da er vi ganske nærme kunsten å leve, tror jeg. Den kunsten som holder hele veien ut – helt til han tar over, han som vi hører til.

Julekrybben

Julekrybben, i betydning en billedlig framstilling av begivenhetene rundt Jesu fødsel, har lange tradisjoner i kristen julefeiring. Hvor mange av julens aktører og begivenheter som er med i det figurative uttrykket, varierer sterkt. Men i alle framstillinger er den hellige familie – Jesusbarnet, Maria og Josef – det naturlige sentrum. Julekrybben er en uttrykksform der gammel kirketradisjon smelter sammen med folkelig kunsthåndverk.

De eldste julekrybbene man kjenner til er fra 300-tallet. En av disse er det såkalte krybbekapellet i Santa Maria Maggiore-kirken i Roma. I denne kirken ble det bygget et kapell som skulle være en kopi av fødselskirken i Betlehem. I kapellet var det fem bordbiter som skulle ha stammet fra Jesu krybbe, og som derfor ble betraktet som svært verdifulle relikvier.

Fra 500-tallet og fram til 1870 var det fast tradisjon at paven innledet julefeiringen med en midnattsmesse natt til 1.juledag i dette krybbekapellet. Den første julekrybben i Santa Mari Maggiore finnes ikke lenger. Men omkring år 1300 ble den erstattet av en skulpturgruppe i marmor av Arnolfo di Cambios (ca.1232-1302).

Men den som virkelig fikk fart i julekrybbe-praksisen var ordensgrunnleggeren Frans av Assisi (1182-1226). Det skjedde i den lille italienske landsbyen Greccio julaften i 1224. Her fikk Frans laget en enkel stall utenfor byen. Begivenheten ble berømt, bl.a. gjennom den kjente maleren Giotto di Bondones

(1267-1337) gjengivelse av den i en av freskene i San Franciscus-basilikaen i Assisi.

Et forhold som bidro til julekrybbens popularitet var at den ofte ble kombinert med middelalderens mysteriespill eller kirkespill. Det var dramatiseringer av bibelske fortellinger, som oftest framført utenfor selv kirkerommet. Det utviklet seg til store opptrinn med mange deltakere. Julefortellingen var av de mest populære å dramatisere. I kirkespillet *Officium Pastorum* – Hyrdenes Messe – fra 1000-tallet sto krybben i sentrum.

Selv om det blant prester og teologer nok var en del skepsis mot den folkelige religiøsitet

som utspant seg rundt julekrybber og julespill, ble det ikke gjort alvorlige forsøk på å begrense dette før etter reformatjonen. Julekrybbenes popularitet var et uttrykk for de nye fromhetsidealene som vokste fram i senmiddelalderen, med innlevelse og engasjement gjennom å framstille mysteriene på en konkret måte.

Fransiskanerne og jesuittene var aktive i å benytte julekrybbene i arbeidet med å utbre den kristne tro også på de nyoppdagede kontinentene. De krybbene som inneholdt steiner fra fødselsgrotten i Betlehem var spesielt verdifulle. Ved å lage krybber med flyttbare figurer kunne man framstille ulike scener fra julens fortellinger, og

følge begivenhetene på de enkelte festdager i julen.

En rik italiensk adelsdame fikk i 1567 laget en julekrybbe som besto av 167 enkeltfigurer. Krybbekunsten nådde sitt høydepunkt på 1600- og 1700-tallet, da den var en fornem håndverkskunst i tråd med tidens smaksidealer i barokk og rokokko. De enkelte figurene var laget i terakotta og voks, eller ble skåret ut i tre. Først var det vanlig å utstyre figurene med lokale klesdrakter, men på 1800-tallet fikk de mer historisk korrekte, orientalske drakter og omgivelser. I opplysningstiden ble julekrybbene av overklassen oppfattet som et uttrykk for religiøst føleri. I Østerrike ble det i 1782 ved keiserlig forordning endog forbudt å ha julekrybber i kirkene. Forbudet var imidlertid vanskelig å håndheve, og allerede i 1804 ble det opphevet.

I nyere tid har julekrybbetradisjonen holdt seg levende, men er blitt mer vanlig i hjemmene enn i kirkene. Utformingen er også blitt enklere og mer stilisert. Den julekrybben som her er vist er tysk. Den er skåret ut i et enkelt stykke tre, og framstiller bare den hellige familie. I en tid da julefeiringen står i fare for å drukne i konsum og omsetningsrekorder kan en slik enkel framstilling hjelpe oss til å holde fast ved julens egentlige budskap.

Julekraft

Det har vært en svært krevende tid for oss alle sammen dette året. Å skulle beskytte oss og alle våre kjære mot koronasmitten har satt oss på en hard prøve. Viruset bryr seg ikke om hvem vi er eller hvor vi befinner oss i samfunnet – men konsekvensene av å bli smittet kan være ulik, om vi er unge eller gamle, har sterk eller svak helse fra før. Om vi bor trangt eller har et arbeid som fører oss ofte i kontakt med andre mennesker kan det føre til at vi og våre nærmeste rammes av smitten. Migranter og innvandrere av ulike slag er en særlig utsatt gruppe.

Det kan være vanskelig å forstå de stadige endringene av smittevernreglene eller hvordan man skal forholde seg ved smitte eller i karantene, dyrt kan det også være å kjøpe inn munnbind og komme seg til teststasjoner. Midt i alt dette vanskelige er det en glede å se at mange menigheter, frivillige organisasjoner og enkeltpersoner arbeider sammen med de politiske og fagmedisinske miljøene for å begrense smitten og dens konsekvenser.

Informasjon på mange ulike språk har bidratt til større forståelse for at alle må delta i denne dugnaden og til å redusere smittefaren blant de mest sårbare blant oss. Det handler om ivaretagelse, respekt og om å spille på lag – på tross av språk-

barrierer, ulike holdninger og kulturtradisjoner. KIA Arendal har sammen med andre aktører bidratt positivt i dette arbeidet.

Vi må ønske, be og håpe at julehøytiden kan gi oss styrke, motivasjon og nye krefter til å møte hverandre på tvers av kulturelle og religiøse skillelinjer. Ikke bare for smittens skyld. Men for livets, barnas og fremtidens skyld.

Velsignet jul!

Alf P Hagesæther
Generalsekretær KIA Norge

Julefeiring i en spesiell tid

Vi stilte Jeanne Mette Goderstad (52 år) noen spørsmål for å høre hvordan julefeiringen blir for hennes familie i år. Hun jobber til vanlig som gynekolog og avdelingssjef på Kirurgen på Sørlandet sykehus i Arendal

Jeanne Mette, hvor trådde du dine barnesko?

Jeg ser på meg selv som Tvedestrandsjente. Mine foreldre og jeg flyttet fra Oslo til Tvedestrand da jeg var 7 år gammel. Mamma er fra Åmli og pappa er fra Tvedestrand. Selv om vi bodde i Oslo har jeg alltid feiret julen på Goderstad. Bortsett fra én gang. Da var vi i Puerto Rico i Karibien. Det var veldig spennende og en fantastisk julefeiring. Det er interessant og viktig å se andres tradisjoner. Det var fint å vokse opp i Oslo, og det var fint å fortsette barndom og ungdomstid i Tvedestrand.

Har du fra disse barneårene noen minner om jul du har lyst å dele med oss?

Jeg husker min farmors jule-

forberedelse. Det var slaktning av gris hjemme på gården. Hun lagde leverpostei, sylteflesk, krumkaker og tomtebrygg. Vi har alltid gått i kirken på julaften, og det jeg likte best var julespillet. Det var gøy å være med selv og senere fint å se andre barn være Maria, Josef, engler og hyrder. Barn og voksne liker skuespill og fortellinger om Jesus er det viktig at vi bringer videre. Jeg gikk på søndagsskole i Holt kirke, og er veldig takknemlig for at mine foreldre fikk meg dit. Der lærte jeg min bibelhistorie. Jeg skulle gjerne hatt en flanellograf. Vi gikk også på juletefest på bedehuset. Det er lenge siden jeg har vært på den type juletefest. Det skal jeg dra på igjen når muligheten byr seg. Jeg liker å gå rundt juletreet. Den tradisjonen holder vi på hjemme hos oss. Det blir mange runder i løpet av julen.

Nå bor du her i Arendal. Hva brakte deg hit?

Jeg hadde en avtale med mannen min om at vi skulle flytte fra Oslo til Arendal etter at jeg var ferdig med min spesialistutdannelse i gynekologi og fødselshjelp. Planen var å bo 2 år i Oslo, det ble 13. Jeg liker storbylivet.

Er det noe du liker spesielt godt ved Arendal? Hva synes du er Arendals kvaliteter?

Arendal er en fin by som gir min familie og meg et godt hverdagsliv. Vi bor på Stinta, og det er kort vei til alt vi trenger. Jeg er spesielt godt fornøyd med huset vårt. Det er et murhus fra 1928. Vi har god utsikt over byen, Tre-

foldighetskirken og sjøen. Jeg liker å bade og å være på skjæra. Bystranda og bassenget i gjestehavnen bruker vi ofte. Det er vår badeplass.

Jeg liker Bomuldsfabriken, Biblioteket, Arendalsuka, TedX og er glad vi har kulturhuset. Det jeg savner er snø om vinteren.

Vi er nå i adventstiden. Hvordan pynter du hjemmet ditt i adventstiden? Er det en forskjell mellom advent og jul hos dere?

Jeg liker adventstiden veldig godt og begynner med lyslenter, inne og ute. Julekrybbene setter jeg opp 1. desember. Min favoritt står fremme hele året.

Julekrybben i Trefoldighetskirken er også fin. Jeg liker at figurene er store. I Napoli har de en fantastisk julekrybbetradisjon, de fleste av mine krybber er derifra. Førjulstur til Roma for noen år siden gav meg en god opplevelse. Julekrybben på Petersplassen er fantastisk.

Den har flere figurer som ikke var kjente for meg. Utover juleevangeliet formidlet de:

Feed the hungry

Give drinks to the thirsty

Clothe the naked

Give shelter to the pilgrims

Visit the sick

Julekrybben på Petersplassen er fantastisk.

*Visit those in prison
Bury the dead.*

Dette er gode leveregler hele året. Kirkekunsten beriker.

Kan du fortelle om noen førjuls-tradisjoner dere har?

Luciafeiring er en viktig førjuls-tradisjon. Jeg har gått Lucia de siste 20 år. Når døtrene mine var små var de selvfølgelig med. Nå vil de ikke, men jeg fortsetter sammen med en venninne. Vi baker lussekatter som vi har med rundt.

Hjemme hos meg lager vi dem som prestens hår, Jesusbarnet og den tradisjonelle snurren.

Er du god på julebakst?

Jeg liker veldig godt kaker. Vi har lang tradisjon for å lage krumkaker. I år har vi hatt bake-dag hos min tante. Vi bakte 5 sorter. Det er i førjulstiden kakene smaker best.

Hvordan blir julefeiringen hos dere hjemme i pandemiens tid?

Julefeiringen blir veldig annerledes for oss i år. Det blir første feiring uten min kjære far. Han døde 16.10 av kreft. Det har vært godt å ha kirken, presten, begravelsestradisjonen og en tro. Slegt skal følge slekters gang får en spesiell mening i år. Så lenge jeg kan huske var det pappa som ordnet ribben og laget tomtebrygg. Han var nøye og klarte alltid å få sprø svor. Mine døtre lurte veldig på hvem som skal lage ribbe i år. I sorgen er det godt med tradisjonene. De gir savn, men de har sikret minner.

Smittevernet endrer vår hverdag og vil endre julen i år. Jeg vil savne å være i kirken på julaften og 1. juledag. Dessuten blir det sikkert ikke mulig å ha juletre-

fest. Julekalendere på NRK kan vi følge som vanlig. Det gleder jeg meg til.

Har dere noen filmer og bøker som dere tar fram i jula?

Vi ser tante Pose sikkert 10 ganger i førjulstiden. Døtrene mine og jeg kan alle replikkene. Det gir en helt spesiell stemning å se hvordan de feiret jul i gamledager. Det inspirerer. Selvfølgelig er det Tre nøtter til Askepott og Reisen til julestjernen på julaften.

Er det noe annet du ikke kan være foruten i jula?

Arendals julebrus.

Har dere også en tradisjon for å lese juleevangeliet?

Vi leser alltid juleevangeliet etter middagen og før pakkene. Det er meg eller min mann som leser.

Siden menighetsbladet har fellesskap til tema lurer jeg på om du har noen kjappe tanker om emnet?

Vi har alle et ansvar for å inkludere. Fellesskapet vi har i i juletiden er viktig. Bakedager, tur i skogen for å finne juletre, julegrantenning, juleverksted og Lucia tog er noen eksempler. Vi kan spørre om noen vil være med. I år er alt annerledes, og restriksjonene mtp smittevern gjør oss mere alene. Det vi kan gjøre i år er å skrive flere julekort, vi kan smile, si hei og se folk i øynene når vi møter dem. Inntil vaksinen er klar, hold avstand, vask hendene og hold ut. Det er viktig for fellesskapet.

Vi takker Jeanne Mette for intervjuet og deler hennes ønske om en god jul.

HELLIG STED

Pilegrimsmål – Helligstedsopplevelse – Trosmøte

Av Harald Olsen, Verbum forlag. Anmeldt av Jorunn Raddum

Harald Olsen (1945) er bosatt i Arendal, og har tidligere vært kultursjef i Arendal, direktør ved Kunsthøgskolen i Oslo, og lærer og forsker ved Universitetet i Agder. Han har forfattet en rekke kultur- og religionsfaglige bøker, flere av dem innenfor feltet pilegrimstradisjoner og keltisk fromhet.

Han har også skrevet en bok om salmer og salmediktere fra Sørlandet. I Norsk Salmebok 2013 er han representert med salmen «Dråpen fra Gud Fader».

«Hellig Sted. Pilegrimsmål – Helligstedsopplevelse – Trosmøte» er tittelen på Harald Olsens ferske bok om nettopp hellige steder og ferden dit.

Med en ny bok i hånden, om pilegrimsvandringer og -mål jeg aldri har besøkt, er jeg nysgjerrig på følgende: Vil boken gi meg utferdstrang? Får jeg lyst til å legge ut på pilegrimsferd og oppsøke målene jeg leser om?

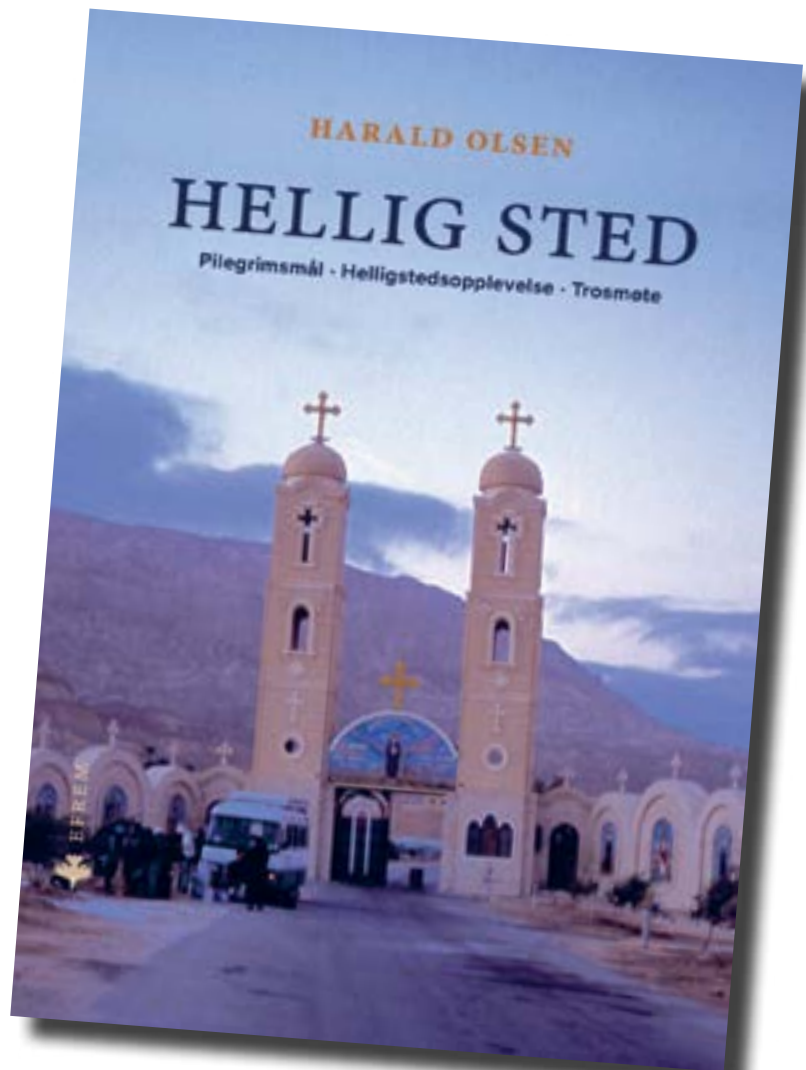
Jeg liker umiddelbart bokens inndeling i to hoveddeler; en faglig bakgrunn først, og selve reisen til hellige steder i del to. Det gir en

god opplevelse av å dra på «studietur», med ballast i bagasjen.

Første del av boken er en grundig gjennomgang av begrepene «sted» og «hellig». Spesielt liker jeg refleksjonene rundt «stedstap» og hvordan stedstilknytning både har endret seg og også til dels er truet i vår tid. Vi får en god innføring i «det hellige», både når det gjel-

der begrepets opprinnelse, og hvordan hellige steder har oppstått gjennom historien. Vi kan lese om Mariaåpenbaringer og oppbevaring av helgenrelikvier, munkeliv på øde klostersteder, og naturens egne hellige steder, slik det forstås i keltisk fromhet.

Det er mange ulike grunner til at et sted har blitt hellig i menneskers liv og historie. Skulle

jeg ønske meg et ekstra kapittel, måtte det være noe som var knyttet til opplevelsen av de helt nære helligsteder rundt oss. Hva med den hjemlige kirkegård der mine nærmeste ligger? Kirken der slekten har vært samlet i glede og sorg gjennom generasjonene? Boken er likevel innom tematikken, og gir meg impuls til å tenke gjennom hvilke steder som oppleves som hellige i mitt eget liv.

Olsen tar videre opp tematikken rundt hvordan helligsteder har overlevd trosskifter og blitt med videre. Eksempler på dette finnes over hele verden; hos oss i skiftet fra norrøn til kristen tro, for eksempel når kirker blir reist ved de gamle førkristne hov. Vi får også forståelse for hvordan lokale tradisjoner på en liten utpost henger sammen med verdenshistorien og den store kristne fortellingen.

Olsen inviterer oss til et dypere møte med det hellige sted, til «stedet bakom stedet», der både det fysiske og åndelige gir mening til målet. Selv om historiske hendelser kan binde opp stedsforståelsen, finnes muligheten for å møtes på tvers av tro og religioner.

Jeg setter også pris på henvisningen til den amerikanske teologen Susan White, som kanskje kan sies å gi et kvinneperspektiv på helligstedet, nemlig som beskyttelse og tilfluktssted. Et sted kan ikke være hellig, og samtidig forbundet med vold, urettferdighet og splittelse, sier hun.

Denne bokens første del forutsetter noe forkunnskap og begrepsforståelse, og motiverer til faglig påfyll.

Etter at vi har lest oss opp på

hellighet og forståelsen av det hellige sted, er vi klare for selve vandringen! Pilegrimsvandringene i moderne tid har gitt det stedliges egenverdi en renessanse, skriver Olsen, og tar oss med på reise til elleve mål.

Å lese om andres reiseopplevelser er ikke alltid like interessant; grøfter på hver side kan være at man blir for personlig eller for upersonlig. Her balanserer Olsen elegant på stien – han gir oss nok av det personlige til å kjenne at han har vandret der selv, men ikke mer enn at det er stedet som trer frem i sin prakt og innbyr til potensiell egenopplevelse.

Selv om jeg selv ikke har opplevd Olsen som reiseleder, fornemmer jeg hans nærvær på ferden, hans kjennskap til ruten, hans selvopplevde ankomst til et nytt mål, og hans dype kunnskap om stedet han besøker.

Når vi i hvert kapittel kommer frem til et nytt pilegrimsmål, er det gjennom en spennende labyrinth av historie, dramatiske hendelser, helgenlegender og personlige betraktninger. Harald Olsen evner å gjøre hvert sted rikt og levende. Når kapittelet er slutt, har jeg nesten «vært der», og fått del i en opplevelse og erfaring.

Reisen begynner ved hans barns pilegrimssted, Utstein kloster. Derfra går ferden til mange små og store valfartssteder, både i vårt eget land og i hele verden.

Jerusalem er viet mange sider, først i del én, i en gjennomgang av byens historie helt fra dens opprinnelse til i dag. I del to er vi der som pilegrimer, på vei opp mot Himmelfartskapellet på Oljeberget.

Et viktig tema i boken er spørsmålet om ulike religioner kan «dele» et helligsted. Det er opplyttende å høre Olsens håpefulle konklusjon om dette, når han viser oss eksempler både fra fortid og nåtid, på respektfull sameksistens ved store og viktige hellige steder.

Harald Olsen gjør stedene levende og viktige. Tanken på å kunne oppsøke dem er tent! Men om jeg aldri kommer dit, har jeg allikevel fått komme på besøk, og kjent på historie og hellighet. – Og om jeg som bokens leser skulle være så heldig å ha vært på noen av disse stedene, ville jeg nok ha kjent på den kriblende spenningen av å møte Harald Olsen der, i et av hans kapitler!

Uten du, intet jeg

Filosofen Martin Buber har i sin lille avhandling «Jeg og Du» påpekt at mennesket blir til et Jeg i møte med et Du. Derfor er vi mennesker avhengig av å være del av et fellesskap.

Trefoldighets menighetsliv er mangfoldig og har mange forskjellige arenaer for fellesskap en kan være en del av.

NRK Brennpunkt viste nylig en serie «Guds utvalde» hvor de satt søkelyset på såkalte «lukkede trossamfunn». De hadde fokus på Smiths Venner (Brunstad Christian Church), Jehovas Vitner og Guds Menighet i Lofoten. Alle disse tre trossamfunnene var preget av et tett fellesskap. Typisk for hvert av de omtalte trossamfunnene var at de dannet et «vi» og alt utenfor ble til et «de». Medlemmer som ble intervjuet i reportasjene kunne fortelle om noen positive opplevelser av det fellesskapet de tilhørte en gang, samtidig skildret de hvordan fellesskapet bar usunne trekk. En av konklusjonene til serien er at ikke enhver form for fellesskap er godt og sunt. Derfor er Brennpunkts serie en tankevekker.

Vi må stille oss det spørsmålet fra tid til annen om fellesskapet i menigheten er livsbejaende og oppløftende eller om det bærer på usunne strukturer. Den norske kirke sier i sitt visjonsdokument at den skal være en åpen og inkluderende kirke, med klare demokratiske prinsipper. Dette er et godt utgangspunkt for å bevare oss fra å bli et luk-

ket kirkesamfunn hvor man foster frem et fellesskap dominert av normer som undergraver enkeltindividets viktighet. Det var påfallende i filmene som ble vist, at enkeltindividet måtte tilpasse seg fellesskapet på bekostning av individuelle interesser. Videre var den sosiale kontrollen så sterk at fellesskapet var preget av konformitetspress. Siden livet til det enkelte medlem kun foregikk i det ene fellesskap fantes det ikke et liv utenfor. NRK Brennpunkt hadde eksempler på medlemmer som ble utstøtt fordi de ikke levde opp til de normer som fantes i fellesskapet. Dette medførte brudd i de nære relasjoner og forårsaket et utrygt liv, samtidig som de utstøtte kjente på skam.

Serien «Guds utvalde» benevner usunne trekk av fellesskap. Institutt for sjelesorg på Modum Bad har for noen år tilbake lagt

fram en liste over hva som skiller sunne fellesskap fra usunne. Noen av disse er det verdt å nevne for å være på vakt hvordan forholdene er i de fellesskap man selv tilhører.

Usunne fellesskap fremstår som lukket. De manifesterer et "Vi" og alt annet utenfor er et «De» som er farlig. Vi-et setter opp grenser og lar seg ikke se i kortene av «De» utenfor. Usunne fellesskap preges av et dominerende lederskap som har knyttet til seg mye makt. Ledelsen opptre autoritært ved å hevde å være i besittelse av spesielle innsikter eller evner. De kan dessuten ta i bruk religiøse virkemidler (true med fortapelse og helvete) for å oppnå makt og kontroll. I et usunt fellesskap tar det homogene ensrettede over og sluker hvert menneskes individualitet. Det er ikke rom for kritiske spørsmål siden

homogenitet er målet. Medlemmene må bøye seg under den eneste rette sannheten som har stort konformitetspress til følge.

Sunne fellesskap er åpne og de har ingen skjult agenda. Du vet hva du går inn i. Sunne fellesskap har en organisasjonsstruktur som preges av demokratiske prinsipper. Prosesser er gjennomskubare og preges av gjensidig tillit hvor meningen til hver enkelt er like viktig. Manipulasjon og kontroll av medlemmene aksepteres ikke. I sunne fellesskap verdsettes enkeltindividet. Man kan være den man er og ikke som den man skulle ha vært. Fellesskapet gir en styrke man ikke har alene. I dette fellesskapet har man nødvendigvis ikke svar på alt, det er lov å tvile og oppleve at livet er vanskelig, men man er medvandrere i hverandres liv.

Sosialmedisineren Per Fugelli preget uttrykket: «Ikke vær et ettall på jorda. Bry deg om flokken din.» Han hadde sin egen måte å si at mennesket er grunnleggende sosialt og trenger et fellesskap å tilhøre.

Menigheten kan være en flokk å tilhøre. Fellesskapet i menigheten er forhåpentligvis preget av sunne strukturer og ikke sammenlignbart med fellesskapet i de trossamfunn NRK Brennpunkt tok fram. Det er ikke minst menighetsrådet som må stille spørsmålet hva slags fellesskap menigheten tilbyr. Rådet må være en vaktbikkje som sørger for sunne fellesskap i menigheten slik at det er sunt og godt for ethvert menneske å bli med.

TEMARETREATDAG TREFOLDIGHETSKIRKEN Lørdag 6. feb. 2021 kl. 10.00-15

*Foredrag om tilgivelse
av terapeut, diakoniser-
er og sjelesørger Tor-
borg Aalen Leenderts.
Avsluttes med en enkel
nattverdsgudstjeneste.*

TILGIVELSE – KRAV ELLER MULIGHET?

Vi inviterer til ny temadag med Torborg Aalen Leenderts. Denne gang blir det fokus på tilgivelse. Det er en fortsettelse av det som var tema forrige gang; lidelsen og spørsmål knyttet til en kjærlig Gud. Tema tilgivelse blir også grundig behandlet i den siste boka hennes: I møte med lidelsen – finnes det en kjærlig Gud?

Tilgivelse – misforstått og misbrukt. Leenderts vil i sine foredrag holde fram at begrepet tilgivelse gjennom tidene har vært både misforstått og misbrukt. Mye nytenkning har skjedd i senere år. På 1990 tallet skjedde det en stor endring i forståelsen av hva tilgivelse er. Faktisk var det slik at endringen kom samtidig både i terapeutiske og sjelesørgeriske miljøer. I dag er temaet omfattet av stor interesse og inkluderer et mangfold av faggrupper. Temaet angår både nasjoner, lokalsamfunn, familier og enkeltpersoner. Vi ser fram til ny spennende temadag med Leenderts.

Pris kr. 250,- (inkl. lunsj). Betales i forkant. Vipps #107908 Temaretreat (Barbu sokn). Registrering, kaffe og te fra kl 09.30. Dagen inneholder to foredrag, en enkel lunsj og samtale i plenum. **Påmelding innen 1.feb. til:**
ravn.karsrud@agderkirken.no, tlf. 41683430
eller rannveig.aas.olsbu@agderkirken.no, tlf. 99271679.

Med strikketøy på post

Jeg har faktisk aldri vært i Trefoldighetskirken før jeg begynte å jobbe her. Men jeg har alltid hatt et øye på kirken når jeg har vært i Arendal. Jeg har tenkt at den er flott og den ligger veldig fint plassert midt i sentrum.

Jeg møter den nye menighetssekretæren i Trefoldighet, Nina Nysæter. Tirsdag 3. november hadde hun sin første dag i ny jobb.

- Jeg bor i nærheten av Strand hotel på Fevik, forteller Nina. Vi har bare 300 meter til den fine stranda der. Der bor jeg sammen med mannen min, en sønn og to bonusbarn, i et gammelt hus med stor hage.

Men du kommer ikke fra Sørlandet?

- Nei, jeg vokste opp i Gvarv i Telemark. Som barn sang jeg veldig masse og var med i barnekor i Nes og Sauherad kirke. Vi sang ofte på gudstjenester. Jeg drev også med turn i sju år. Da jeg ble eldre var jeg med i Kongsberg TenSing, og senere i et tverrkirkelig lovsangsteam for unge voksne i Notodden. Ett år ledet jeg et barnekor i Gvarv. Jeg har også prøvd meg som konfirmantleder og vært på konfirmantleir på Drotningborg.

- Yrkeskarrieren begynte jeg som morellplukker i Sauherad, forteller Nina. Jeg var vel omtrent 14 år. Sauherad er jo en av de største fruktkommunnene i landet.

Nina Nysæter på plass som ny menighetssekretæren i Trefoldighet.

På videregående tok jeg fagbrev innen kontorlag. Da jeg var ferdig som lærling på høyskolen i Notodden, drog jeg til London ett år og var ettåring på KFUK-hjemmet der. For det meste har jeg hatt jobb innen kontor og administrasjon, i Oslo og i hjemtraktene. Jeg jobbet fire år i barnhage, men valgte å gå tilbake til kontorjobb i helseetaten i Bø kommune. Der jobbet jeg i seks og et halvt år. Mannen min og jeg gifta oss i juni 2017, og så flytta jeg ned hit en måned etterpå. Mannen min er fra Oslo-området og var hele oppveksten aktiv i Filadelfia i Oslo. Nå er vi aktive i Sørlandskirken som holder til her i Arendal.

Hva gjør du når du ikke er på jobb?

- Jeg er jo husmor først og fremst, og det tar mye tid. Når jeg virkelig skal slappe av liker jeg veldig godt å strikke. Da kan jeg kople ut alt jeg tenker at jeg burde gjort. Vi er en utefamilie. Om

sommeren er det båt som gjelder. Vi er mye på Valøylene og tar gjerne en liten tur til Grimstad for å spise is. Vi er også ute og fisker, og ungdommene står på vannski. Jeg ser på, og vurderer om jeg også skal prøve det en gang. Om sommeren er min mann og jeg også hovedledere for aktivitetene på Youthplanet, tilbudet til ungdommer på stemnet i Sarons dal. Det er givende og hektisk.

- Høsten går med til jakt. Jeg er jeger, men har ikke vært like aktiv de siste årene. Jeg jakter rådyr og elg. Det begynte da jeg traff mannen min. Vi hadde vært sammen noen år, og da inngikk vi en avtale. Jeg sa til han: Hvis du frir skal jeg ta jegerprøven. Og så fridde han, og jeg holdt min del. Jeg har skutt fire rådyr og en hjort, men jeg er mest opptatt av naturopplevelsen. Det er fint å være ute sammen med barna og med hundene. Vi har tre forskjellige

hunder, en elghund, en støver og en liten tysk jaktterrier. Alle tre blir brukt til forskjellige former for jakt.

- Og så fant jeg ut at det går an å ha med strikketøy på post. Da koser jeg meg veldig. Det hender jeg tar med trepinner for at det skal bråke mindre. For oss er uansett det viktigste at vi får komme oss ut og alt det sosiale rundt det å jakte. At jaktlaget vårt lykkes er viktig, og så er det fint å være med å få folk ut. Å være i naturen gir pusterom i en hektisk hverdag.

- Om vinteren går vi veldig mye på ski.

Men skiføret i Fevik er vel ikke det aller beste?

- Nei, vi har heldigvis familie på Østlandet. Så vi drar dit for å gå og stå på ski, Lifjell, ikke så langt fra Gvarv og Osen ved Trysil der familien til mannen min har hytte. Vi liker både bortover- og nedoverski.

Hva er førsteinntrykket ditt av jobben som sekretær i Trefoldighet?

- Jeg tror dette blir en spennende og interessant jobb. De nye kollegaene har tatt godt imot meg. Jeg har fått god opplæring av Arnhild og Arne. Det første møtet med menighetsrådet var hyggelig, og der ble jeg også tatt godt imot.

Hva tror du blir mest spennende i den nye jobben?

- Jeg har ikke jobba så mye med økonomi før. Så jeg ser fram til å lære mer og få jobbe litt skikkelig med det.

Gud skaper! Vi bryr oss!

**Tenk over
hva du gjør med
plasten du bruker!**

**Konfirmantene i
Trefoldighet bryr seg!**

STØRST AV ALT
HVER EN UKE I DEN NÆRMESTE KIRKE

Konfirmantene har tatt bilder av søppel. Det har blitt mange oppslag, med klare oppfordringer.

Fredag 23. oktober skulle konfirmantene i Trefoldighet hatt et sosialt treff i kirken. På grunn av smittesituasjonen i Arendal ble det avlyst. Hva kan vi gjøre i denne tiden når vi må avlyse nesten alt? En aksjon på nettet var ialle fall en mulighet.

Gjennom TV-aksjonen «Et hav av muligheter» lærte vi noe om hvor store utfordringer vi har med plastsøppel i havet. Det gjorde et sterkt inntrykk på svært mange. Vår nærhet til havet gjør at dette vekker ekstra sterkt engasjement her i Arendal.

Vi bad derfor konfirmantene våre om å ta bilder som forteller noe om problemene våre med søppel. Det var desverre ikke vanskelig å finne søppel å ta bilde av. Bildene konfirmantene sendte inn har vi brukt til å lage facebookinnlegg. Vi har satt «Gud skaper! Vi bryr oss!» som overskrift på innleggene våre. Naturen er fantastisk og raus med oss, vi må sørge for at vi ikke ødelegger den med vår måte å leve på.

Disse innleggene kan være en påminning til alle om at vi må huske på å ikke legge igjen søppel i naturen. Vi kan også oppmuntre hverandre til å ta med søppel vi finner når vi er ute på tur, eller å plukke søppel i nabolaget der vi bor. Vi håper mange vil hjelpe oss og dele innleggene våre! Kanskje det kan få enda flere til å bry seg. Da kan vi få redusert noe av problemene vi har med søppel i nærområdene våre.

Følg gjerne med på innlegg fra konfirmantene våre på Trefoldighet menighet sin facebookside. Og del dem gjerne.

Åsmund Aarvik
Menighetspedagog, Trefoldighet menighet

Plast og håp

Søndag 18. oktober markerte Trefoldighet menighet årets TV-aksjon, «Et hav av muligheter». Er det viktig at vi som kirke engasjerer oss i slike spørsmål?

Hvordan kan vi klare å ta vare på håpet i møte med alle de store utfordringene i vår tid. Jeg har snakket med noen engasjerte mennesker i Trefoldighet om det.

Jorunn Raddum er prost i Arendal prosti. Noe av sitt arbeid har hun i Trefoldighetskirken.

Hvorfor markerer vi TV-aksjonen i Trefoldighetskirken, Jorunn?

- Jeg tenker at kirkens dører skal være transparente, slik at vi alltid er i dialog med det som rører seg i samfunnet rundt oss. Vi skal stå sammen i en felles innsats for viktige utfordringer, som for eksempel plastsøppel i havet.

- Vi blir oppfordra til å gjøre en innsats for jorda vår og også for vårt lokale miljø, fortsetter Jorunn. Dersom vi ikke klarer å løse problemene med plast og forurensning, så har vi ikke noen verden lenger. Vi må alle gjøre det vi kan! Når det gjelder TV-aksjonene generelt har det vært viktige formål som det er naturlig at vi støtter.

Hva har plastsøppel med kristen tro å gjøre?

- Det handler om det vi kaller forvalteransvar. Ut fra et kris-

Under gudstjenesten 18. oktober stod det to akvarium i koret. I det ene var det fisk. Det vakte begeistring hos to av sangerne barnekanoriet. I det andre akvariet var det søppel.

tent ståsted er vi som mennesker gitt den gave og det ansvar å forvalte verden, og å ta vare på den. Når vi ser at vi har ødelagt så mye og gjort framtiden så utrygg for de som kommer etter oss, kan vi ikke trekke oss fra arbeidet med å redusere plastforurensningen i havet.

Hvordan kan vi ta vare på håpet i møte med en nyhetsflom om alt som går så forferdelig galt?

- Jeg tenker at man må skille mellom det håp som handler om livet vårt her i verden og det kristne håpet med en fremtid hos Gud. Vår oppgave her i livet er å gjøre livet godt for hverandre, å gi hverandre håp. Derfor må vi aldri slutte å hjelpe de som lider, kjempe for det gode, og tale rettferdighetens sak! Samtidig tenker jeg at det finnes en grense for håpet i denne verden. Hvis man skal snakke sant om håp er det viktig å se at håpløsheten som mange mennesker lever med er veldig virke-

lig. Vi utfordres til å ta del i den smerten som mange mennesker opplever, både i vår del av verden, og andre steder, og ikke tale lettvtint om at «alt sikkert blir bedre». Noen ganger gjør det faktisk ikke det.

- Men i denne smerten møter Gud oss med løfte om at en dag skal alt bli nytt og alt bli godt. Det er vår tro og vårt håp. Hvordan det skal skje blir spennende å se!

Er det noe håp, Åsta Ledaal?

- Jo, jeg tenker det, koronapandemien er jo en forbannelse, men samtidig gjør den noe med oss. Vi kommer tilbake til det helt grunnleggende, vi blir veldig bevisst på hvordan vi oppfører oss mot hverandre. Hvor nære vi er hverandre? Vi blir ekstra nøye på dette med rensligheten? Det er aldri så galt at det ikke er godt for noe.

- Midt i pandemien tenker jeg at

vi blir bevist på ting omkring oss på en annen måte. Og så blir vi ikke så forbaska travle. Når vi er veldig travle, tenker vi ikke alltid over konsekvensen av det vi gjør, vi bare durer i vei. Nå får vi tid til å reflektere litt over ting. Du spør hvor håpet er hen, det handler noe om kunnskap, og at vi får tid til å tenke litt gjennom hvordan vi lever livene våre. Åssen er situasjonen på jorden, åssen er ting omkring oss? Kan vi gjøre ting på en annen måte? Kan vi gjøre ting bedre?

Åsta er pensjonist. Hennes siste jobb var som sokneprest i Trefoldighet menighet.

- Men, vi må ikke bli handlingslamme, fortsetter Åsta. På samme måte som havet består av dråper og en og en dråpe er viktig, er en og en person er viktig. Vi kan ikke bare sitte med hendene i fanget og se på at hele dritten går ad undas. Vi må gjøre noe. I dette er det et stort

håp. At vi bryr oss.

Gud var jo gal da han satte oss mennesker til å ta vare på jorda. Han vet jo hvor vimsete vi er. Så har vi brent, jakta og hogd ned og på den måten misbrukt den gaven vi har fått. Vi må ta ansvaret for jorda tilbake. Som Svein Ellingsen sier det: Noen må våke i verdens natt.

Tim Harry Blomberg har vært kantor i Trefoldighet menighet i fem år. Hvordan tar du vare på håpet, Tim?

- Jeg er veldig glad for at jeg jobber i kirken. I kirken løfter vi blikket og møter tanker og tekster som gir oss håp. Der er det mye verdifullt som jeg tar med meg ut i dagliglivet. Det gjør meg godt å ha en sånn jobb.

- For meg er det viktig å kunne skape noe gjennom musikk og sang, sier Tim. På tirsdag var det korøvelse. Selv om vi var få var

det en fryd å få være der og synge. På tross av de begrensningen vi har nå er det veldig verdifullt å få uttrykke seg gjennom sangen. Det er også godt å kjenne på det fellesskapet vi som synger sammen har. Alt skapende arbeid, sang, musikk, skriving, maling og håndverk gjør noe godt med oss. Det hjelper oss å holde motet oppe.

- Når det gjelder plastsøppel kan vi gjøre noe konkret. Våre bidrag gjør en forskjell.

Så kan vi spørre oss: Hvor er Gud i all denne elendigheten? Dette spørsmålet har mennesker stilt seg til alle tider? Det er kanskje ikke noen trøst, men det gir oss kanskje litt perspektiv over vår situasjon. Det er mange før oss som har smakt på håpløsheten. I denne håpløsheten er Gud med oss. Han er til stede selv om ikke vi alltid er det. Jeg tror at kirka er en stemme for lyset og håpet i denne verden.

Barnekantoriet sang under gudstjenesten.

Dåp i pandemiens tid

1. advent ble Mari Ellila Stiansen døpt i Trefoldighetskirken i en egen dåpsgudstjeneste. I disse tider legges det opp til dåpsgudstjenester utenfor hovedgudstjenesten.

I samtale med presten finner familien ut av når og i hvilken ramme dåpen kan skje. Maris foreldre var takknemlige for den litt annerledes rammen dåpen skjedde i, de syntes at det ble personlig og en fin opplevelse.

I pandemiens tid kjennes det ekstra stort når et barn døpes. Dåpen er et håpstegn midt i denne usikre tiden vi gjennomlever.

Kjærlighetstegn

Dåpen er verdens største kjærlighetserklæring: Vi går eller blir båret fram, og Guds frelsende kjærlighet plasker i hodet på oss, uten at vi har gjort noe annet enn å komme til dåp. I samfunnet ellers handler det ofte om å prestere og fortjene oss til anerkjennelse og verdi. I Guds rike er utgangspunktet at vi er grenseløst elsket, uansett hva vi gjør.

Seiersmerke

Dåpen gir oss et seiersmerke. Presten tegner korsets tegn på oss når vi døpes. Korset er et plusstegn og forteller om den seieren som er vunnet. Et blikk ut i verden og inn i oss selv forteller at vi trenger redning fra den lille og store ondskapen i oss og rundt oss. Verden og

mennesket er både fantastisk og forferdelig. I dåpen dør og oppstår vi med Kristus. Gud ble menneske, ga sitt liv for alle, og seiret over døden - da vant Guds kjærlighet over alt som truer livet. Selv om det ikke alltid virker sånn, hører vi sammen med ham.

Tilhørighet

I dåpen blir vi døpt inn i et fellesskap, en menighet og den verdensvide kirke. Akkurat som vi er blitt født inn i en familien er vi del av et fellesskap hvor vi er der for hverandre. Vi er kalt til å mestre livet sammen. Foreldre, faddere og så mange andre bekrefter i dåpen å omslutte dåpsbarnet med sin omsorg. Når barnet vokser til, vil det selv være med å gi videre denne kjærligheten fra ham som ga seg selv for oss alle, og er sterkere enn døden.

Velkommen til dåp i Trefoldighet menighet. Påmelding via vår hjemmeside eller ring oss.

Karoline Stiansen med sin datter Mari Ellila Stiansen.

20. desember kl. 18:00
på Sam Eydes plass:

"Nå tennes tusen julelys"

Vanligvis markerer vi 4. søndag i advent med å ha en lysmesse i kirken. Denne lar seg ikke gjennomføre i år. Derfor blir det i stede et utendørsarrangement på Sam Eydes plass.

Sam Eydes plass skal fylles med mange tente lys. Vi har behov for å tenne lys midt i pandemiens tid. Konfirmantene vil lyse opp plassen med fakler. Samtidig vil et kunstverk av islykter bli til et håpstegn i denne krevende tiden. Flere aktører vil dele sine tanker rundt begrepene glede, håp, lengsel og fred denne kvelden. Du vil få høre de nybakte foreldre Ann-Christine og Kim Husby, ungdommens bystyreprerfant Karen Anna Aske-land, pensjonistlagets leder Ingrid Skårmo og representanter for Hizmetbevegelsen. Kantor Tim Harry Blomberg vil fortrylle forsamlingen med orgeltoner fra kirketårnet.

Dessuten blir det satt opp en julekrybbe med levende dyr.

Vi kan være 200 personer ved dette utendørsarrangementet. For registreringens skyld kan du melde deg på på forhånd. Linken legges ut på menighetens hjemmeside og facebook-side.

www.trefoldighet.menighet.no

Fotoalbum

Foto: Åsmund Aarvik

Juleforberedelser

Takk til Arnhild Reinum

Stor takk til Arnhild Reinum for mange års trofast tjeneste i Trefoldighet menighet. Som takk fra menighetsrådet fikk hun et maleri etter eget ønske, malt av Solvor Frafjord.

I høst fikk menigheten anledning til å søke om tilskudd til innkjøp av utstyr som skal brukes i forbindelse med sammenkomster for barn. Menigheten fikk innvilget søknaden, og gikk til innkjøp av en diger stjerne som nå henger i koret fram til 6. januar. Det var litt av et prosjekt å få stjernen plassert under himlingen, men nå lyser den opp koret og viser veien til stallen!

Nederst til høyre: Nissen hjelper Arad Lindberg med å pynte juletreet.

Kunsten å gjøre andre store

Er det frykten i oss som snakker når vi tror vi blir større ved å gjøre andre små? Er det menneskers storhet vi er redde for?

Den som leter etter feil i andre, finner feil. Mennesket er feilbarlig. Den som leter etter goder, kan finne noe som kan utvide hjertet. Noe som kan styrke relasjonen, gjøre rommet lettere å puste i og dagene lettere å stige inn i.

Vi ser en liten flik av et menneskeliv. Ut fra det lille vi ser, begynner vi noen ganger å mene, plassere og kategorisere. Men et menneske er alltid noe mer enn det de sier. Hva ønsker du å lyse opp i dem du møter? Hva ønsker du å forstørre eller se mer av? Fryden eller feilene? Om vi lyser opp andres evne til å overleve, kan vi bli overrasket over styrken de bærer. Om vi lar andres lys skinne, kan det falle lys inn i de mørke krokene våre.

Å gjøre andre store. Å være slik at andre føler seg vel. Hvor ble det av den kunsten? Et blikk kan reise et menneske opp, på samme måte som en blikk kan kjøre et menneske ned i kne. Hvorfor bruker vi ikke mer energi på å oppdage det beste i vår neste? Tenk på alle anledninger der munnen er lukket, rausheten er sendt på dør og forbeholdet kveler den storheten vi kunne vært med å forstørre i andre? Som ville gjort dem glade. Gitt dem styrke.

Tenk om vi mente mindre og brydde oss mer om hverandre?

Klarte å bli hos den andre til frykten forsvant og støvet begynte å glitre. Til de orket å dele gledene innenfor sorgen og sorgene innenfor gleden. Det er i hvert enkelt menneskemøte vi viser hvem vi er og hvem vi lar den andre få være sammen med oss.

Vi ser en liten flik av hva et menneske er og gjør. Og jeg undres over at vi ikke ved flere anledninger inviterer større deler av et menneskelivs høyde, dybde og bredde til å komme fram. Hvorfor blir vi blinde for andres storhet. Den som av og til gjør det umulige mulig. Vi snakker mye om å tåle andres smerte, vi må kanskje også begynne å tåle andres glede og til og med dele den.

Er det frykten som snakker når vi tror vi blir store ved å gjøre andre små? Er det menneskets storhet vi er redde for? Den som leter etter feil hos andre, finner feil. For mennesker er feilbarlige. Det som leter etter noe godt, kan finne noe som utvider hjertet, gjør rommet lettere å puste i og dagen lettere å stige inn i.

Det er vel få som med vitende og vilje vil gjøre andre små, vi er bare så redde for å forsvinne selv. Om vi lar andre få komme fram som den de ønsker å være, begynner de å dele. Men om vi ikke blir tatt imot, slutter vi å dele. For det er sårbart å gi.

Om du kommer meg i møte og etterspør noe av det jeg har funnet til nå i livet, deler jeg gjerne. Kanskje vi skulle slutte å ha så mange meninger om hverandre og heller søke mening sammen?

Vi er ofte flere ting på samme tid. "Jeg gir deg ikke de mest smertefulle og nedverdiggende sannhetene om livet mitt om du ikke samtidig ser hvor sterk og vakker jeg er." Cathrin var rundt 20 år og hadde flere selvmordsforsøk bak seg, da hun gav meg denne setningen som har gravert seg inn i sjelen min.

Vi er sårbare og sterke. Feilbarlige og fabelaktige. Glade og triste. Noen ganger fyller sorgen eller frykten nesten hele kroppen. Andre dager blir vi glade fordi vi nyter natur eller kunst. Eller et menneske henter fram noe fint i oss som vi ikke har oppdaget selv. Det ligner et under.

Totalt har Kirkens SOS nærmere 1000 frivillige medarbeidere og i overkant av 40 ansatte.

Har tre ulike tjenester: Telefon, SOS-melding og chat.

Skal søke å lindre smerten ved følelsesmessig og eksistensiell krise - og forebygge selvmord.

NYTT FRA MENIGHETSRÅDET

Ragnhild Bøhler Kristiansen har sagt opp sin stilling som barne- og ungdomsprest i Trefoldighet menighet. Hun har vært i permisjon det siste året, og vil ikke komme tilbake innen permisjonstiden hennes er over. Vi takker henne for fin innsats i vår menighet og ønsker lykke til i ny jobb i NMS.

Åsmund Årvik som det siste året har vikariert for Ragnhild Bøhler Kristiansen, er engasjert som menighetspedagog.

Menighetsrådet har gitt sin tilslutning til å stå på listen til «Skeivt kristent nettverk» over menigheter som er rause og inkluderende overfor lesbiske, homofile, bifile og transpersoner (LHBT-personer). Trefoldighet menighet er åpen for at LHBT-personer kan være frivillige eller fast ansatte. Menigheten vil fortsette samarbeidet med Kirkens Bymisjon om å gjennomføre «Regnbuemesse» i forbindelse med «Skeive dager» i Arendal. Menigheten fokuserer på dialog og utfordrer mennesker uansett seksuell legning til å leve et ansvarsfullt liv overfor Gud, sin neste og seg selv.

Menighetsrådet har vært med i prosessen med å få en *ny menighetssekretær* i stillingen etter at vår kjære Arnhild (Reinum) takket for seg tidligere i høst. Vi er glade for at *Nina Nyseter* takket ja til å bli vår nye sekretær!

Valg av leder og nestleder i MR: I følge «Regler for menighetsrådets og kirkelig fellesråds virksomhet §5 skal menighetsrådet hvert år velge leder og nestleder». *Karin Thorsen* er valgt til leder for Trefoldighet menighet for 2021 med *Thyra Johanne Monstad* som nestleder.

Trefoldighet MR oppretter et «Givertjenesteutvalg» med Olav Botha, Tor Emil Pettersen, og Sigrid Ingebjørg Brekke som representanter fra MR. Utvalget kompletteres med frivillige fra menigheten.

Årsmøte 2020: Grunnet koronapandemien ble menighetens årsmøte ikke gjennomført som planlagt våren 2020. Trefoldighet menighet avholder menighetens årsmøte etter gudstjenesten søndag 13.12.2020.

Justering av gudstjenesteordning: Menighetsrådet etablerer i et «Gudstjenesteutvalg» som får delegert ansvar for å utarbeide en justert gudstjenesteordning. Menigheten vil i løpet av våren være med på flere prøvegudstjenester før det blir menighetsmøte om saken.

Karin Thorsen
leder Trefoldighet menighetsråd

MinMenighetsportal

Last ned appen og bruk den til å melde deg på gudstjenester og arrangementer. Gå først inn på «Min profil» (se rød pil). Her velger du den kirken som er aktuell for deg, f.eks. Trefoldighetskirken. Da vil du kunne se alle gudstjenester og aktiviteter i Trefoldighet sokn. Legg inn navn, mobil og evt epostadresse. Da kan du enkelt melde deg på til gudstjenester, konserter mv. Velg Gudstjeneste fra hovedmenyen, velg den gudstjenesten du vil delta i, og velg så Delta. Du kommer til en påmeldingsside der velger «Legg til ny person». Navn og mobilnummer kommer opp ferdig utfylt og med et klikk er du påmeldt.

Når du kommer til kirken, vil du bli møtt av en kirkevert som med et klikk registrer deg som frammøtt. Du kan også registrere deg selv ved å skanne en QR-kode som henger i lokalet. Dette gjør du fra MinMenighetsportal. Bruk da QR-kodeskanneren og hold den mot koden. Du vil så bli registrert som frammøtt.

Da Gud skapte mennesker, sa han til seg selv "Det er ikke godt for mennesker å være alene". Derfor skapte Gud to, både Adam og Eva:) Man tenker ikke over hvor viktig det er å ha noen å være sammen med, men i det siste har vi lagt mer merke til det - for nå får vi ikke være sammen på samme måte som før. For meg er det slik at jeg har kohorten min på skolen, familien min, og telefonen der jeg kan holde kontakt med mennesker jeg ikke får sett så ofte. Men ikke alle har det sånn.

Fellesskap er noe av det beste et menneske har, noen å være glad i. Selv om vi ikke kan møte alle vi er glad i nå og delta i alle sammenkomster og grupper, kan vi være sosiale på andre måter. For eksempel kan vi ringe til noen, sende en melding, eller skrive et brev.

En bok som heter Robinson Crusoe som ble utgitt i 1719, for 301 år siden, men handlingen er lagt til 1651. Boken handler om en sjømann som er på en båt som synker. Denne mannen er den eneste som overlever og står fast på en øde øy, ikke et eneste menneske til stede. Han får ordnet en kalender, hvor han skriver på stein hvilken dag det er og for å telle hvor mange dager han har vært der.

Etter at Robinson hadde vært på denne øyen en stund dukket plutselig et menneske opp. Det var en innfødt og Robinson ga ham navnet Fredag, for Fredag kom på en fredag. Verken Robinson eller Fredag hadde sett et annet menneske på lang tid, og Fredag, kanskje aldri. De

Robinson Crusoe og Friday - Currier & Ives 1874

snakket ikke samme språk, men de klarte å kommunisere og forstå hverandre. I mange, mange dager var de strandet på øyen og lengtet etter en båt som skulle redde dem. Og til slutt ble det, og Fredag fulgte Robinson til England.

Hva skulle Robinson gjort uten Fredag? Han hadde sikkert vært veldig ensom og hatt det vanskelig. Alle trenger et ansikt å se, selv om man ikke tenker over det. Man burde være takknemlig for at man har noen å være sammen med, som sier hei, eller smiler, eller at man har et familiemedlem å se hver dag. Derfor kan vi alle glede en annen ved for eksempel å ta en liten telefonsamtale for å si hei og vise at man bryr seg. Kanskje er det ekstra viktig nå i juletiden.

*Tekst:
Josefine
Raddum Hole*

Quiz

ved Jens Barland

Test dine allmenkunnskaper:

I hvilke julesanger/-salmer finnes disse strofene? (Alle svarene finner du i Norsk salmebok)

1. Fra Saba kom de konger tre.
2. For den konge å tilbede som var født i samme stund.
3. Oss er en evig Frelser født!
4. Men stjerna syntet leia på himmelkvelven blå.
5. Eia, var vi der!
6. Men gi at all vår lengsel må til deg, til deg alene stå!
7. Selv skjelvende gamle tar sin stokk til krybben hen!
8. Kom tilbe ham, Guds under: Vår Herre Krist!
9. I stjerneglansen, gikk engledansen om Betlehem.
10. Den evige himmelsongen som alltid er ung og ny.

SVAR PÅ QUIZ

1. Et barn er født i Betlehem.
2. Deilig er den himmel blå.
3. Deilig er jorden.
4. Nå har vi vaske golv og vi har børt ved.
5. Jeg synger julekvad.
6. Her kommer Jesus, dine små.
7. Nå vandrer fra hver en verdens krok.
8. Å, kom nå med lovsang.
9. Du grønne, glitrende tre, god-dag!
10. Det lyser i stille grender.

Der det nye livet lever

*Der det nye livet lever,
der tar ingen veier slutt.
Alle hindringer og grenser
har et nysatt fotspor brutt.
Hvor det fører, det vet ingen,
men en vandring har tatt til.
Med hele verden som sitt mål
kan ingen gå seg vill.*

*Selv om landskapet kan skifte
mellom sletter fjell og skog,
så er såkornet det samme,
men det brukes ulik plog.
Den som er et lys i verden,
den som kalles jordens salt,
og den som fisker mennesker,
Har arbeid over alt.*

*Slik som Peter og Johannes
og Maria gjorde før,
da de delte ut sin glede,
skal vi gå fra dør til dør.
Og når ordets nøkler åpner
en lukket hjerte grind,
går vi et skritt til siden slik
At Jesus slipper inn.*

*Der det nye livet lever
der må planter sette frø,
slik som dette livet startet
ved at Jesus måtte dø.
Det er han som eier livet,
det er ham vi hører til.
Med Jesus som vår hyrde kan
vi aldri gå oss vill.*

T: Vidar Kristensen
O: Per Tveit
Nosrsk salmebok nr: 697

Da vår eldste datter sto til konfirmasjon i mai 1987, fikk salmen «Der det nye livet lever» en spesiell plass i våre liv.

Gjennom vinteren hadde konfirmanter i samarbeid med organist og prest innøvd musikalen «Peter». Ungdommene deltok i kor, orkester, dramagruppe og lyssetting.

Teksten er skrevet av Vidar Kristensen og musikken er laget av Per Tveit. Sistnevnte var for anledningen orkesterleder.

Overhøring ble til fremføring. Tatt i betraktning av at de medvirkende konfirmanter hadde liten eller ingen erfaring, ble det en sterk opplevelse for mange.

Musikalen varierte rent musikkalsk fra koralpregede sanger via rolige ballader til mer rockepregede melodier. Høydepunktet for så vel konfirmanter som foreldre var avslutningssangen «Der det nye livet lever». Salmen må være noe av det beste Per Tveit har tonsatt.

Noen av konfirmanter har siden brukt salmen ved store begivenheter i livet slik som bryllup.

Jeg
utfordrer:
Karin Thorsen
til å dele en salme
med Menighets-
bladets lesere

Knut A. Høyer & Co
 BOKHANDEL VESKEHUSET
 Torvgata 5, 4842 Arendal
 Tlf. 37 02 11 70

Sparekassa

Lokalbanken
som kjenner deg

NARVESEN
Amfi Arena

*Bolig
huset*

- Gardiner og gardinutstyr
- Sengesett og håndklær
- Dyner og puter
- Tepper og pledd
- Duker og sofaputer

Vi er kjent for kvalitet og service!

Ingemann Ellingsen

Torvgt./Østregt. Arendal Tlf. 37 02 11 70 www.ingemannellingsen.no

Olaf Slaattene AS
Begravelsesbyrå
og Blomsterhandel

Etablert 1925

Kystvn. 151, 4842 Arendal
Telefon: 370 59 165

VAKT
HELE DØGNET

Arendal Begravelsesbyrå

*Byglands
Begravelsesbyråer*

Et verdig og rimelig alternativ.

Knut R Bygland

Tlf. 37 01 02 51

www.byglands.no

Fevik Steinindustri AS

Tlf. 37 04 72 31 – 97 59 20 00
 Adr: Moy Moner 95, 4885 Grimstad
 mail: post@fevikstein.no
 www.skifer-granitt.no
 www.fevikstein.no

Asiatisk mat. A la carte - Buffet - Take away
 Torvgata 5, Arendal - inngang Østregate
 Tlf. 37 09 88 98

*Nytt
Blomsterhjørnet*

mobile
arendal

Hovatr bil har fusjonert med Mobile Norge.
 Forhandler av Honda og Hyundai.
 Industritoppen 4, Stoa, 4848 Arendal
 Tlf.: 37 09 50 77

Åsmund Vaaje Strat
 mob. 91 11 94 12
 asmund.strat@gmail.com

Kirkebasaren

TREFOLDIGHET MENIGHETSBLAD

Utgever:

Trefoldighet Menighetsråd

Redaksjonen:

Karin Thorsen, Arne Homme
 og Echard Graune
 Takk til bidragsyterne!

Faste medarbeidere:

Menighetsrådet og faste ansatte.

Bankkontonr:

3000.30.55023, VIPPS # 103454
 Takk for gaver til menigheten og til
 menighetsbladet!

Frist stoff neste nr:

15. februar

Tema: Religiositet

trefoldighet.menighet@agderkirken.no

Produksjon:

Lay-out: Harald Tallaksen
 Trykk: Syncron Media AS

Vi går til kirke

13. desember

3. søndag i adventstiden

Kl. 11:00 - Gudstjeneste ved Eckhard Graune

14. desember

Kl. 20:00 og kl 21:00 - Julemeditasjon ved Tim Harry Blomberg og Michael Villmow

15. desember

Kl. 17:30 - Julekonsert

16. desember

Kl. 17:00 - Dåpsgudstjeneste ved Eckhard Graune og Tim Harry Blomberg

18. desember

Kl. 19:00 - Julekonsert

20. desember

4. søndag i adventstiden

Sam Eydes plass

Kl. 18:00 - "Nå tennes tusen julelys". Utendørsarrangement, se egen omtale på side 16.

Kl. 20:00 og kl 21:00 - Julemeditasjon ved Tim Harry Blomberg og Michael Villmow

21. desember

Kl. 21:00 - Julemeditasjon ved Tim Harry Blomberg og Michael Villmow

24. desember

Julaften

Se egen omtale på siste side.

25. desember

Juledag

Kl. 12:00 - Høytidsgudstjeneste ved Eckhard Graune og Tim Harry Blomberg

31. desember

Nyttårsaften

Kl. 17:00 - Nyttårsmesse ved Eckhard Graune og Tim Harry Blomberg

10. januar

Fredly bedehus

2. søndag i åpenbaringstiden

Kl. 11:00 - Gudstjeneste med nattverd ved Eckhard Graune og Tim Harry Blomberg. Ofring til Menighetens misjonsprosjekt for Det Norske Misjonsselskap

17. januar

3. søndag i åpenbaringstiden

Kl. 11:00 - Gudstjeneste uten nattverd ved Jorunn Raddum og Tim Harry Blomberg. Ofring til Menighetens trosopplæringsarbeid

24. januar

4. søndag i åpenbaringstiden

Kl. 11:00 - Gudstjeneste med nattverd ved Eckhard Graune. Ofring til "Basaren" - ungdomsklubb i kirkebasaren

31. januar

Såmannssøndagen

Kl. 11:00 - Gudstjeneste med nattverd ved Eckhard Graune og Tim Harry Blomberg. Ofring til Det Norske Bibelselskap

3. februar

Kl. 18:00 - Messe for verdighet ved Jorunn Raddum og Tim Harry Blomberg

7. februar

Kristi forklarelsesdag

Kl. 11:00 - Gudstjeneste med nattverd ved Eckhard Graune og Tim Harry Blomberg. Ofring til Kirkelig ressussenter mot vold og seksuelle overgrep

14. februar

Fastelavnssøndag

Kl. 11:00 - Familiégudstjeneste ved Eckhard Graune og Tim Harry Blomberg. Ofring til Menighetens trosopplæringsgjerning

17. februar

Askeonsdag

Kl. 18:00 - Kveldsgudstjeneste ved Eckhard Graune, Jorunn

Raddum og Tim Harry Blomberg. Ofring til Kirkens Nødhjelps fasteaksjon

21. februar

1. søndag i fastetiden

Kl. 11:00 - Gudstjeneste med nattverd ved Eckhard Graune. Ofring til Menighetens diakonale arbeid

28. februar

2. søndag i fastetiden

Kl. 11:00 - Gudstjeneste med nattverd ved Jorunn Raddum og Tim Harry Blomberg. Offer til Kirkekjelleren.

7. mars

3. søndag i fastetiden

Kl. 11:00 - Gudstjeneste med nattverd ved Eckhard Graune og Tim Harry Blomberg. Ofring til Arendal prosti.

DÅP

15.11 Oliver Engesland Gundersen

22.11 Lyder Yuan Marstein

29.11 Mari Ellila Stiansen

16.12 Susannah Siljedal Jallow

20.12 Olivia Sezgin

VIELSE

28.11 Catalina Jurat og Steinar Grebstad Rasmussen

GRAVFERD

20.10 Ingrid Alette Berg

29.10 Kari Gudveig Nilsen

30.10 Kjell Walter Eriksen

26.11 Kjell Tjøstolsen

Velkommen!

SØN

11:00

Gudstjeneste. Se oversikt inne i bladet, på hjemmesida eller i avisene.

MAN

18:00 - 19:30

KIA (Kristent interkulturelt arbeid):
Norsktreningskafé i kirkekjelleren.
Kontaktperson: Arnhild Reinum

TIR

14:45 - 16:15

Konfirmantundervisning i Kirkekjelleren
Kontaktperson: Eckhard Graune

18.45 - 21.30

Øvelse Trefoldighet kantori i kirken.
Kontaktperson: Tim Harry Blomberg

ONS

14:30 - 16:00

Konfirmantundervisning i Kirkekjelleren
Kontaktperson: Eckhard Graune

17.00 - 18.30 (en gang i mnd.)

Tårnagentklubb (8-12 år) i kirken.
Se www.trefoldighet.menighet.no.
Kontaktperson: Åsmund Aarvik

19.00 - 20.00 (første onsdag i mnd.)

Samtalegruppe i Kafé Katedral
Kontaktperson: Solvor Frafjord

FRE

14:00 - 16:00 (partallsuker)

KIA Strikkekafé i Kafe Katedral.
Kontaktperson: Arnhild Reinum

17:00 - 18:00

Øvelse Trefoldighet Barnekantori i kirken.
Kontaktperson: Tim Harry Blomberg

TOR

12:00

Lunsjmesse i samarbeid med Kirkes Bymisjon - kirken.

Julaften i kirken

Smittevernet setter begrensninger for gudstjeneste-feiringen. Dette gjelder også julaften.

I en gudstjeneste kan vi bare være 50 personer pluss medvirkende. Dessuten må vi holde 2 meter avstand. For at likevel så mange som mulig kan komme innom Trefoldighetskirken på julaften, har menighetsrådet gått inn for å tilby to ulike måter å være i kirken på:

«Nå vandrer fra hver en verdens krok» mellom kl. 12.30 og 14.30:

Dette egner seg ekstra godt til barnefamilier. Du kommer innom Trefoldighetskirken når det måtte passe deg og forlater kirken igjen etter en stund. Inne i kirken vil du få høre julemusikk. Ulike aktører spiller og synger i løpet av tiden, for eksempel Stinta kvartett og Trefoldighet barnekantori. I kirkerommet er det lagt opp til at du kan gjøre ulike ting. Du kan være med å pynte juletreet til å bli et håpets tre. Julekrybben i kirken er for anledningen blitt forandret. Kom og se selv. Dessuten vil du få høre juleevangeliet innimellom.

Gudstjeneste både kl. 15.00 og 16.00

Det blir to julaftens-gudstjenester. For å sikre deg plass og forenkle registreringen kan du melde deg på på forhånd. Påmeldingslinken legges ut på menighetens hjemmeside og facebook-side. Påmeldingen åpnes 14. desember. Her gjelder det først til mølla prinsippet.

www.trefoldighet.menighet.no